

SPRAAKWATER FINANCIEREN IN PLAATS VAN SUBSIDIËREN GEEN SUBSIDIE, GEEN PROBLEEM

Richard Luigjes*

■ Als je doet wat je deed, krijg je wat je kreeg, zei Einstein. Dat past eigenlijk ook wel bij de publieke watersector. Voor projecten wordt er doorgaans naar subsidie gezocht. Is deze er niet, dan is er een grote kans dat een project niet doorgaat. Zonde, want er zijn meerdere wegen die naar Rome leiden, zeker als het gaat om de beschikbaarheid van financiële middelen. Mijn pleidooi: niet enkel subsidiëren, maar ook financieren. Ik vertel graag hoe.

Dat waterprojecten grofweg gezegd óf gesubsidieerd worden óf niet doorgaan, is niet meer van deze tijd. Naast subsidies van gemeente, provincie of het Rijk is er zoveel meer mogelijk. Partijen als Rijkswaterstaat, RVO en overheden bezitten ontzettend veel inhoudelijke kennis, maar het ontbreekt hen aan financiële kennis. Financieren is ook een andere tak van sport. Maar dat hoeft niet te betekenen dat een project sneuvelt wanneer er geen subsidie beschikbaar is.

Inkomsten genereren om te saneren

Neem als projectvoorbeeld de herbestemming van een stortplaats. Een plek waar grofvuil gezorgd heeft voor verontreiniging van de grond en het grondwater. Met het jaarlijkse budget van de Rijksoverheid om stortplaatsen te onderhouden, kunnen gemeenten de saneringskosten niet bekostigen. En dus gebeurt er niets en blijft de behoefte aan een financieringsoplossing stilletjes bestaan. De vraag is hoe gemeenten wél inkomsten genereren om tot volledige sanering over te gaan.

Er is inmiddels mondjesmaat een aantal saneringsprojecten met stortplaatsen van de grond gekomen, die voor herhaling vatbaar zijn. Een zonnepark op een voormalige stortplaats bijvoorbeeld. Een gemeente sluit daarvoor een overeenkomst met een zonnepanelen- of energieleverancier en kan met een deel van de opbrengst de sanering verder vormgeven. In plaats van een zonnepark

kan dit natuurlijk ook een (betaalde) parkeerplaats of andere activiteit zijn die zich op deze plek leent.

Financieringsfonds voor de watersector

Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeente (SVn) ontwikkelt en beheert meerdere fondsen. In samenwerking met BNG Bank ontstond het BNG Duurzaamheidsfonds. Dat fonds verstrekt leningen aan ondernemers die bijdragen aan het gemeentelijke of provinciale duurzaamheidsbeleid. Zoiets zou je ook voor de watersector kunnen faciliteren. Een fondsconstructie waarbinnen je geldschietende partijen en partijen met een financieringsbehoefte samenbrengt, zoals in het voorbeeld van het zonnepark op een stortplaats. Het hoeft geen volledige financiering te zijn; financieren kan ook in combinatie met subsidiëren.

Gezamenlijke verantwoordelijkheid nemen

Ik ben vanuit mijn rol bij SVn al jaren betrokken bij het thema klimaatadaptie. Een breed thema, waarbij we ook water bij allerlei financieringen van projecten tegenkomen. Bij bijvoorbeeld binnenstedelijke nieuwbouwprojecten overstroomt er van alles wanneer het regent. Dat komt mede door onvoldoende beschikbaarheid van groen dat water opneemt. Toch is een groenvoorziening aanleggen niet iets wat als eerste in de hoofden van project-

---

* **Richard Luigjes**, manager fondsontwikkeling bij SVn.

ontwikkelaars opkomt. Het ligt als een vanzelfsprekendheid op het bordje van de lokale overheid, want we zijn niet gewend om de buurt ervoor te laten betalen.

Ik zie winst in partijen die hierover met elkaar in gesprek gaan. Dat een ontwikkelaar samen met een gemeente een transitieopgave als klimaatadaptatie oppakt en kijkt naar de financiële haalbaarheid en geschikte financieringsvormen om de openbare ruimte klimaatbestendig in te richten. Een ontwikkelaar zou zelf als geldschietter kunnen optreden, maar een fonds kan ook een oplossing zijn. Daarnaast is een thema als wateroverlast als gevolg van klimaatverandering iets wat iederéén aangaat. Een gemeente zit niet te wachten op overlopende rollen, een projectontwikkelaar kan in zijn propositie melden dat een groenvoorziening de juiste grondwaterstanden borgt en dat dit overstromingen voorkomt. En om de burger niet te vergeten: die wil gewoon droge voeten.

Transitie kan sneller

De omslag van subsidie naar (gedeeltelijke) financiering maken we niet zomaar. Al gaat die transitie tergend langzaam, moet ik bekennen. Uit de jaarlijks twee tot drie serieuze afspraken die ik met publieke partijen voer en de meetings met experts uit het veld, is nog nooit een concrete projectfinanciering gekomen. Er ontstonden wel ideeën, maar daar bleef het bij. Ik vraag me af wat er te verliezen valt als een project toch al gesneuveld is door het ontbreken van subsidie. Een verandering van mindset kan leiden tot een snelle optuiging van een fonds. Daarvoor moet iedereen wel eerst in de spiegel kijken. Als je het licht gezien hebt, neem je dan contact met me op? ■

OPROEP: DAAG ONS UIT

Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeente (SVn) is benieuwd wat er gebeurt met aan water gerelateerde subsidies, wat op subsidie stukgelopen projecten zouden kosten en welke partijen betrokken zijn. Wie durft het gesprek aan? Ik hoor het graag op r.luigjes@svn.nl.
Meer weten over SVn? www.svn.nl